KOOLIKIUSAMISE ENNETAMISE JA KÄSITLEMISE KORD

FAAS	ÕPETAJAD	ÕPILASED	TUGIPERSONAL	KOOLI JUHTKOND	LAPSEVANEMAD
SAMM 1 Ennetamine	• Viivad läbi kiusamisvastaseid arutelusid ja tunde (nt klassijuhatajatunnis) • Sõlmivad klassiga kokkulepped lugupidava käitumise kohta • Jälgivad aktiivselt vahetunde, sööklat ja liikumist koolis	• Osalevad teadlikkust tõstvates tegevustes • Õpivad tundma kiusamise liike • Lepivad kokku lugupidavas käitumises	• Toetab väärtuskasvatust ja sotsiaalsete oskuste arengut • Korraldab ennetavaid programme ja tegevusi	• Kehtestab ja avaldab kooli kiusamisvastase korra • Tagab regulaarse ülevaatamise • Planeerib ressursid (koolitus, materjalid)	• Tutvuvad kooli kiusamisvastase korraga • Räägivad lapsega lugupidavast käitumisest • Näitavad eeskuju konfliktide lahendamisel
SAMM 2 Märkamine	• Tunnevad ohumärke (nt endassetõmbumine, meeleolumuutused) • Dokumenteerivad juhtumid • Kuulavad õpilasi tähelepanelikult	• Teavad kiusamise vorme (füüsiline, verbaalne, küber, sotsiaalne) • Julgevad märgata ja teatada • Hoolivad kaaslastest	• Jälgib riskirühma õpilasi • Reageerib muutustele käitumises	• Tagab töötajate koolituse • Loob toimiva juhtumite registreerimise süsteemi	• Märkavad muutusi lapse käitumises • Hoiavad avatud suhtlust lapsega
SAMM 3 Teavitamine	• Võtavad teated vastu rahulikult ja konfidentsiaalselt • Fikseerivad juhtumi samal päeval • Teavitavad klassijuhatajat, tugispetsialisti ja/või juhtkonda	• Pöörduvad usaldusväärse täiskasvanu poole • Kasutavad anonüümseid teavitamisvõimalusi (kui on olemas) • Ei reageeri kättemaksuga	• Võtab kõik teated tõsiselt • Suunab info edasi vastutavale isikule • Toetab teavitajat	• Tagab erinevad teavitamiskanalid • Kaitseb teavitaja konfidentsiaalsust	• Võtavad ühendust kooliga (klassijuhataja või tugispetsialist) • Dokumenteerivad juhtumid • Ei lahenda olukorda otse teise perega
SAMM 4 Juhtumi uurimine	• Annavad faktilise info • Ei lahenda olukorda iseseisvalt ilma koordineerimiseta	• Räägivad ausalt • Jagavad tõendeid (nt sõnumid, pildid)	• Viib läbi vestlused • Dokumenteerib juhtumi • Tagab konfidentsiaalsuse • Korraldab juhtumi uurimise • Teavitab osapooli sobival ajal	• Tagab uurimisprotsessi läbiviimise vastavalt kooli korrale • Määrab vastutava isiku	• Teevad koostööd kooliga • Esitavad vajadusel tõendid • Ei mõjuta lapse ütlusi
SAMM 5 Sekkumine	• Rakendavad taastavaid vestlusi • Muudavad vajadusel istekohti klassiruumis • Seavad selged ootused	• Osalevad lahenduste leidmises • Võtavad vastutuse oma käitumise eest	• Pakub nõustamist • Korraldab tugitegevusi • Vajadusel suunab edasi spetsialistidele	• Rakendab meetmeid vastavalt kooli korrale • Korraldab kohtumised lapsevanematega • Vajadusel kaasab väliseid asutusi (nt lastekaitse, politsei)	• Osalevad kohtumistel • Toetavad kokkulepete täitmist kodus • Tagavad lapsele vajaliku toe
SAMM 6 Järeltegevused	• Jälgivad olukorda (nt 4 nädalat) • Toetavad klassikliimat • Tunnustavad positiivset muutust	• Annavad teada, kui probleem kordub • Toetavad kaaslasi • Õpivad vastutust	• Hindab edusamme • Teavitab osapooli	• Analüüsib juhtumeid regulaarselt • Arendab kooli süsteeme ja korda	• Jälgivad lapse heaolu • Teavitavad probleemide kordumisel • Toetavad lapse arengut